Lietas Nr. C21033814
Lietas arhīva Nr. C-0338-14/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Limbažu rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnesis K.Jansons,

2014.gada 11.jūlijā izskatīja rakstveida procesā Limbažos, Cēsu ielā 18, civillietu /A.B./ maza apmēra prasībā pret /M.Š./ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Aprakstošā daļa

Prasītāja 2014.gada 23.maijā iesniedza tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret /M.Š./ par uzturlīdzekļu piedziņu 2002.gada 2.oktobrī dzimušās meitas /B.B./ uzturam.

Prasītāja norādījusi, ka ar atbildētāju laulībā nesastāv, bet kopdzīvē dzimuši divi bērni-1995.gada 7.jūnijā /R.Š./ un 2002.gada 2.oktobrī meita /B.B./. Kopš 2009.gada prasītāja un atbildētājs dzīvo atsevišķi. Abi bērni atrodas prasītājas apgādībā. Līdzekļus bērnu uzturam atbildētājs ir devis neregulāri, pašlaik uzturlīdzekļus labprātīgi nemaksā vispār. Atbildētāja sniegtā materiālā palīdzība bērnu uzturam nav pietiekama. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus 2002.gada 2.oktobrī dzimušās meitas /B.B./ uzturam 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, t.i. Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā. Prasība pamatota ar Civillikuma 179.pantu. Atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam prasītāja lūdz noteikt sprieduma nekavējošu izpildi.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē, bet vēlas, lai attiecībā pret atbildētāju turpinātu piemērot ierobežojumus, kas noteikti pēc viņas pieteikuma par pagaidu aizsardzību pret vardarbību.

Ar Limbažu rajona tiesas tiesneses 2014.gada 23.aprīļa lēmumu Nr.3-12/4-14 atbildētājam /M.Š./ noteikti šādi ierobežojumi:

1) uzlikts par pienākumu atstāt mājokli /Nosaukums A/dz.8, Pāles pagastā, kurā pastāvīgi dzīvo prasītāja /A.B./, /R.Š./ un /B.B./, un aizliegts atgriezties un uzturēties šajā dzīvesvietā;

2)aizliegts atrasties tuvāk par 50 metriem mājoklim /Nosaukums A/dz.8, Pāles pagastā,

3)aizliegts tuvoties Pāles pamatskolai, kurā mācās /B.B./;

4) aizliegts satikties ar /A.B./ un uzturēt ar viņu fizisku un vizuālu saskari.

Prasības pieteikums ar tam pievienotajiem dokumentiem 2014.gada 26.maijā nosūtīts atbildētājam /M.Š./, nosakot rakstveida paskaidrojumu iesniegšanas termiņu līdz 2014.gada 25.jūnijam. Vienlaicīgi no atbildētāja pieprasīta izziņa par viņa ienākumiem.

2014.gada 18.jūnijā tiesā saņemts /M.Š./ paskaidrojums, kurā viņš norādījis, ka prasību neatzīst, jo prasītāja vairākas reizes ir teikusi ka /R.Š./ un /B.B./ nav viņa bērni, ka viņš ir tēvs tikai „uz papīra", un lai viņš atsakoties no bērniem. Atbildētājs norādījis, ka vēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē, lai noklausītos prasītājas argumentus. Paskaidrojumam pievienota VSAA Valmieras reģiona nodaļas 2014.gada 18.jūnija izziņas Nr.14/1414311, no kuras redzams, ka par atbildētāju valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas nav reģistrētas (19.lp.).

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajā daļā noteikts, ka maza apmēra prasību tiesa izskata rakstveida procesā, ja puses nelūdz vai ja tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Izvērtējot atbildētāja paskaidrojumā izteiktos argumentus, kā arī to, ka pret /M.Š./ piemēroti ierobežojumi sakarā ar prasītājas pieteikumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību, tiesas ieskatā lietu pēc būtības iespējams izskatīt rakstveida procesā.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā pusēm paziņots par sprieduma noraksta saņemšanas datumu.

Motīvu daļa

No Civillikuma 179.panta pirmās un otrās daļas izriet, ka bērna uzturēšana ir katra vecāka pienākums un tas jāpilda arī tad, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem. Tātad, uzturlīdzekļu maksāšanas pienākums ir cieši saistīts ar apgādājamās personas izcelšanos no uzturlīdzekļu maksātāja.

Cik noprotams, tad atbildētājs /M.Š./ prasību par uzturlīdzekļu piedziņu /B.B./ uzturam neatzīst, jo viņam pēc prasītājas izteikumiem radušās šaubas par meitas izcelšanos. Lietā esošajā /B.B./ dzimšanas apliecībā Nr./numurs/ kā bērna tēvs norādīts atbildētājs /M.Š./

(6.lp.). Prasītāja ar atbildētāju meitas dzimšanas laikā nebija reģistrējuši laulību, tātad /B.B./ izcelšanās no tēva nebija konstatējama atbilstoši Civillikuma 146.panta noteikumiem. Tā kā /B.B./ dzimšanas reģistrā kā tēvs ir ierakstīts atbildētājs /M.Š./, secināms, ka tas noticis atbilstoši Civillikuma 154.panta un 155.panta noteikumiem, atbildētājam brīvprātīgi atzīstot paternitāti. Atbildētājs izsakot šaubas par meitas izcelšanos, nav iesniedzis nekādus pierādījumus, kas apliecinātu, ka viņš paternitātes atzīšanu būtu apstrīdējis Civillikuma 156.pantā noteiktajā kārtībā. Tā kā paternitātes atzīšanu par neesošu var atzīt tikai tiesa, tad nekādi citi atbildētāja iesniegti pierādījumi nevar būt par pamatu /B.B./ tēva ieraksta anulēšanai. Līdz ar to tiesai nav likumīga pamata apšaubīt /B.B./ izcelšanos no atbildētāja un atbrīvot atbildētāju no viņa bērna uzturēšanas pienākuma.

Prasītāja/A.B./ audzina un uztur meitu (7-8.lp.), līdz ar to viņai ir tiesības prasīt no atbildētāja uzturlīdzekļus meitas uzturēšanai. Prasītāja lūgusi piedzīt uzturlīdzekļus to minimālajā apmērā.

Civillikuma 177.pantā noteikts, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā, no kā izriet vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Savukārt, šī panta ceturtajā daļā noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t. i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Savukārt, Civillikuma 179.panta piektajā daļā noteikts, ka katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt bērnam minimālos uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā apmērā, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu. Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punktā noteikts katra vecāka pienākums neatkarīgi no mantiskā stāvokļa, nodrošināt katram savam bērnam uzturlīdzekļus no 7 līdz 18 gadu vecumam 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" no 2014.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga ir 320 EUR, no kā 30% ir 96EUR, ja bērnu vecums ir no 7 līdz 18 gadiem.

Civilprocesa likuma 250.^{58}panta astotajā daļā noteikts, ka, apmierinot prasību, pagaidu aizsardzība pret vardarbību ir spēkā līdz dienai, kad spriedums stājas likumīgā spēkā, taču atsevišķos gadījumos tiek pieļauta pagaidu aizsardzības pret vardarbību turpināšana, bet ne ilgāk kā gadu pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā. (Civilprocesa likuma 250.^{58}panta devītā daļa).

Pieprasot informāciju no Valsts policijas Vidzemes reģiona Limbažu iecirkņa par atbildētāja izturēšanos pēc pagaidu aizsardzības pret vardarbību noteikšanu, konstatēts, ka pret atbildētāj 2014.gada 3.jūlijā uzsākts kriminālprocess Nr.11280026614 par to, ka viņš nepilda Limbažu rajona tiesas tiesnese s 2014.gada 23.aprīļa lēmumu Nr.3-12/4-14 par pagaidu aizsardzību pret vardarbību. Atbildētājs cenšas uzturēt ar prasītāju kontaktus, sūtot īsziņas gan viņai, gan bērniem. Ierodas prasītājas darba vietā, kur viņu vārdiski pazemo un apvaino (24 lp.). Līdz ar to, tiesas ieskatā noteiktā pagaidu aizsardzība pret vardarbību (atbildētājam /M.Š./ noteiktie ierobežojumi) atstājama spēkā uz maksimālo termiņu, t.i. uz vienu gadu, skaitot no dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam un 35.panta pirmās daļas 3.punktam no atbildētāja valsts labā būtu piedzenama valsts nodeva 172,80 EUR, ko aprēķina kā 15% no piedzenamo uzturlīdzekļu gada summas 1152 EUR (96 EUR x 12 mēneši). No atbildētāja valsts labā būtu piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,18 EUR par tiesas paziņojumu nosūtīšanu (Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts).

Civilprocesa likuma 43.panta ceturtajā daļā noteikts, ka tiesa, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Tā kā no atbildētāja iesniegtajiem dokumentiem secināms, ka viņam nav reģistrētu pastāvīgu ienākumu, tiesas ieskatā ir iespējams atbildētāju atbrīvot no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam pēc prasītājas lūguma spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un atbilstoši Civilprocesa likuma 43.panta ceturtajai daļai, 97., 193., 250^{25}, 250.^{27} ,205.panta pirmās daļas 1.punktam un 250.^{58}panta devītajai daļai tiesa,

nosprieda:

/A.B./ (personas kods /personas kods/, deklarētās dzīvesvietas adrese /Nosaukums A/ dz.8, Pāles pagasts, Limbažu novads, LV-4052) prasību apmierināt.

Piedzīt no /M.Š./ (personas kods /personas kods/, deklarētās dzīvesvietas adrese /adrese A/) par labu /A.B./ (personas kods /personas kods/) uzturlīdzekļus 2002.gada 2.oktobrī dzimušās meitas /B.B./ (personas kods /personas kods/) uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas (uz lietas izskatīšanas brīdi 96 EUR) mēnesī, sākot ar 2014.gada 23.maiju līdz meitas pilngadībai.

Noteikt, ka ar Limbažu rajona tiesas tiesnese s 2014.gada 23.aprīļa lēmumu Nr.3-12/4-14 atbildētājam /M.Š./ noteiktie ierobežojumi (pagaidu aizsardzība pret vardarbību):

1) aizliegums atgriezties un uzturēties mājoklī /Nosaukums A/dz.8, Pāles pagastā, kurā pastāvīgi dzīvo prasītāja /A.B./, /R.Š./ un /B.B./,

2)aizliegums atrasties tuvāk par 50 metriem mājoklim /Nosaukums A/ dz.8, Pāles pagastā,

3)aizliegums tuvoties Pāles pamatskolai, kurā mācās /B.B./;

4) aizliegums satikties ar /A.B./ un uzturēt ar viņu fizisku un vizuālu saskari, **ir spēkā vienu gadu pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.**

Atbrīvot /M.Š./ (personas kods /personas kods/) no tiesas izdevumu 175,98 EUR (Viens simts septiņdesmit piecu *euro* un 98 centu) samaksas valsts ienākumos.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas datuma (2014.gada 11.jūlija) Vidzemes apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Limbažu rajona tiesā.

Tiesnesis K.Jansons